

G CONSELLERIA
O HISENDA
I I ADMINISTRACIONS
B PÚBLIQUES
/

Instrucció 1/2019, de l'interventor general i del director general del Tresor, Política Financera i Patrimoni per la qual es modifica la Instrucció 2/2017 relativa a l'obligació de classificar les rendes per elaborar el model 190 «Retencions i ingressos a compte de l'impost sobre la renda de les persones físiques. Rendiments del treball i d'activitats econòmiques, premis i determinats guanys patrimonials i imputacions de renda. Resum anual»

Antecedents

L'1 d'agost de 2017 es començà a aplicar la Instrucció 2/2017 que té per objecte dictar les pautes que s'han de tenir en compte a l'hora de classificar i practicar les retencions sobre les rendes imputades als capítols 2, 4 i 6 del pressupost general de despeses de la Comunitat Autònoma de cada exercici i que estan subjectes a l'impost sobre la renda de les persones físiques.

La Instrucció 2/2017 té un annex en què es donen unes indicacions a les unitats de gestió econòmica per imputar les rendes a les claus i subclaus de percepció del model 190 que consten actualment en el sistema economicofinancer.

Pel que fa a la subclau E.01 «Consellers, administradors i membres d'altres òrgans representatius» (clau de retenció en el sistema economicofinancer EA), la Instrucció 2/2017 diu que:

S'han de consignar en aquesta subclau les rendes que es facin efectives a favor de persones físiques per la seva condició d'administradors, de membres de consells d'Administració, de juntes que actuïn en nom seu o de membres d'altres òrgans representatius (article 17.2 e i 101.2 de la LIRPF i 80.1.3r del RIRPF).

Atès que la Comunitat Autònoma de les Illes Balears té adscrits diversos òrgans col·legiats amb funcions principalment consultives, i que alguns d'aquests òrgans tenen regulat l'abonament de rendes als seus membres per assistència a les sessions, emissió de dictàmens, etcètera, respecte a aquestes rendes cal establir:

a) Tot i que els òrgans col·legiats se solen constituir amb funcions consultives i no són estrictament òrgans representatius, existeixen consultes de l'Agència Tributària que els equipara a òrgans representatius a l'efecte de practicar les retencions d'IRPF i, per tant, els

aplica la retenció prevista en l'article 17.2 e de la LIRPF. A mode d'exemple, la consulta vinculant V1507-07, de 5 de juliol de 2007, analitza les rendes pagades per l'assistència a una sèrie d'òrgans col·legiats entre les quals es troba una Comissió Informativa. El fet que la consulta apliqui l'article 17.2 e de la LIRPF als rendiments per l'assistència a aquesta Comissió i que la Subdirecció General d'Imposts de l'Administració General de l'Estat no l'analitzi de forma separada, fa entendre que el criteri és aplicar aquesta retenció a qualsevol òrgan col·legiat, fins i tot els que estrictament no són representatius.

Per tant, la Comunitat Autònoma ha adoptat, per prudència, el criteri d'equiparar els òrgans col·legiats als òrgans representatius a l'efecte de practicar les retencions d'IRPF, siguin quines siguin les seves funcions (és el cas dels membres del Consell Consultiu de les Illes Balears, la Comissió Assessora de Dret Civil, el Consell Social de la Llengua Catalana, el Consell Escolar de les Illes Balears, el Tribunal Balear de l'Esport i la Junta Arbitral de Transports). En aquests supòsits, si no existeix una relació laboral amb la Comunitat Autònoma, aquestes rendes s'han de considerar rendiments del treball i s'han de classificar en la subclau E.01 (clau de retenció del sistema economicofinancer «EA»).

b) La retenció que s'ha de practicar a les rendes abonades per l'assistència a òrgans representatius a persones amb les quals la Comunitat Autònoma manté una relació laboral o funcionarial és la de l'article 101.1 de la LIRPF, que varia en funció de l'escala i que s'ha de pagar a través de la nòmina del treballador. Aquesta retenció s'ha de consignar en la clau A en el model 190.

Una vegada aprovada la Instrucció, diversos membres d'òrgans col·legiats varen manifestar la seva disconformitat amb la decisió d'aplicar la subclau de retenció E.01 a les dietes que percebien.

Per tal d'aclarir de forma definitiva quin era el tipus de retenció aplicable, el 22 d'agost de 2017, el director general del Tresor, Política Financera i Patrimoni de la Conselleria d'Hisenda i Administracions Públiques va plantejar a la Direcció General de Tributs del Ministeri d'Hisenda i Administracions Públiques, la consulta vinculant següent:

Procedència de la pràctica de retenció i, en el seu cas, percentatge que la Comunitat Autònoma de les Illes Balears ha d'aplicar a les quantitats que abona als membres dels seus òrgans col·legiats per l'assistència a reunions o sessions d'aquests òrgans, tant en els casos que aquests membres tenen una relació laboral o funcionarial amb la Comunitat Autònoma, com en els casos que no existeix aquesta relació, i tenint en compte que alguns òrgans tenen únicament funcions consultives, i en canvi altres òrgans estan formats per representants de diversos sectors de la societat civil.

El 2 de novembre de 2017, la Direcció General de Tributs del Ministeri d'Hisenda i Administracions Públiques va resoldre la consulta plantejada per la Comunitat Autònoma de la manera següent (V2822-17):

[...] procedeix indicar que la inclusió d'un rendiment dins de l'article 17.2 e LIRPF es determina per la pertinença a un òrgan que tingui encomanades funcions d'administració i gestió del patrimoni d'una entitat, sigui quina sigui la naturalesa d'aquesta renda, i sense que es circumscrigui als casos d'entitats mercantils.

En aquest cas, com es tracta d'òrgans consultius, que no desenvolupen, per tant, tasques d'administració, la qualificació com a rendiments del treball de les percepcions per assistència a reunions o sessions d'aquests òrgans ve donada pel concepte abans transcrit de l'apartat 1 de l'article 17:

Es consideraran rendiments íntegres del treball totes les contraprestacions o utilitats, qualsevol que sigui la seva denominació o naturalesa, dineràries o en espècie, que derivin directa o indirectament, del treball personal o de la relació laboral o estatutària i no tinguin el caràcter de rendiments d'activitats econòmiques.

[...]

Per tant, el tipus de retenció aplicable en el supòsit consultat es determinarà segons allò disposat a l'article 80.1.1er del Reglament de l'Impost sobre la Renda de les Persones Físiques, aprovat pel Reial Decret 439/2007, de 30 de març, la qual cosa comporta la determinació de l'import de la retenció conforme al procediment general regulat a l'article 82 del Reglament de l'Impost i és operatiu, en el seu cas, el límit quantitatiu exclouent de l'obligació de retenir que es contempla a l'article 81 del Reglament.

La clau que la Direcció General de Tributs considera que s'ha de fer servir, segons la consulta V2822-17, és la mateixa que es fa servir per a les relacions laborals i estatutàries en general, que d'acord amb l'Ordre EHA/3127/2009, de 10 de novembre, i les seves modificacions posteriors, és la clau A.

Atès tot això, es modifica la Instrucció 2/2017 en els termes següents:

Instrucció

1. Es modifica el punt 4 "Claus i subclaus de percepció del model 190 que consten actualment en el sistema economicofinancer (SAP)" que passa a tenir la redacció següent:

Les rendes declarades i que cal consignar en el model 190 han d'especificar la clau i subclau de retenció a la qual fan referència. Aquestes claus i subclaus de retenció determinen la naturalesa de la renda abonada: rendiments del treball, activitats professionals, activitats econòmiques, imputació de rendes per cessió de drets d'imatge o guanys patrimonials.

Per donar compliment a aquesta obligació tributària s'han creat en el sistema economicofinancer les subclaus següents:

<i>Subclau AEAT</i>	<i>Equivalència en el sistema economicofinancer (SAP)</i>	<i>Tipus de renda</i>	<i>Descripció en el sistema economicofinancer (SAP)</i>
F.01	EB	Rendiments del treball	RT Premis literaris, científics o artístics 15 %
F.02	EC	Rendiments del treball	RT Cursos, conferències i elaboració d'obres 15 %
G.01	ED	Activitats professionals	AP. Tipus general 15 %
G.02	EE	Activitats professionals	AP. Determinades activitats 7 %
G.03	EF	Activitats professionals	AP. Professionals de nou inici 7 %
H.01	EG	Altres activitats econòmiques	AE. Agrícoles i ramaderes 2 %
H.02	EH	Altres activitats econòmiques	AE. Engreix porcí i avicultura 1 %
H.03	EI	Altres activitats econòmiques	AE. Forestals 2%
H.04	EJ	Altres activitats econòmiques	AE. Estimació objectiva 1 %
L.01	EK	Rendes exemptes i dietes exemptes de gravamen	Dietes exemptes de gravamen 0 %
A	EL	Rendiments del treball. Tipus general	RT. Tipus variable (algoritme)
A	J	Rendiments del treball. Tipus general	RT. Jornades electorals (algoritme)

Es fa constar que s'ha incorporat el tipus de retenció aplicable a cadascuna de les descripcions de les subclaus.

No s'han creat totes les claus i subclaus existents, només les que han calgut actualment. En cas que les unitats de gestió econòmica necessitin donar d'alta una nova clau o subclau en el sistema economicofinancer, ho han de proposar al Servei de Dipositaria de la Direcció General del Tresor, Política Financera i Patrimoni perquè ho avaluï. El personal de suport de sistema economicofinancer no donarà d'alta cap clau retenció d'IRPF sense la conformitat d'aquest Servei.

Les claus de retenció del sistema economicofinancer G, H, I i EA no es poden fer servir més.

2. Aplicació

Aquesta Instrucció es començarà a aplicar l'endemà de la seva signatura.

Palma, 12 de juny de 2019

L'interventor general

Joan Martí Cerdà

El director general del Tresor, Política
Financera i Patrimoni

José Luis Gil Martín

ANNEX. Pautes per imputar les rendes a la Clau A «Rendiments del treball. Tipus general» (clau de retenció en el sistema economicofinancer EL i J)

S'han de consignar en la clau A, amb caràcter general, les rendes que tinguin la consideració de rendiments del treball, llevat quan siguin aplicables els tipus específics dels apartats 2n a 5è de l'article 80.1 del RIRPF.

La clau de retenció EL del sistema economicofinancer SAP és l'equivalent a la clau A de l'Ordre EHA/3127/2009, de 10 de novembre és, excepte en el cas de les rendes pagades als representants de l'Administració i altres col·laboradors a les eleccions municipals, autonòmiques i europees que no tenen una relació laboral ni funcional amb la Comunitat Autònoma, que s'ha d'assignar la clau de retenció J.

Entre d'altres, s'han de consignar en aquesta clau de retenció EL les rendes que es facin efectives a perceptors que no tenen una relació laboral o funcional amb la Comunitat Autònoma en concepte de:

- a) Compensacions abonades als membres dels òrgans col·legiats per l'assistència a reunions o sessions d'aquests òrgans.
- b) Compensacions abonades a membres de tribunals de processos selectius per assistències a les sessions del tribunal.

En el cas que aquestes rendes es facin efectives a perceptors que sí tenen una relació laboral o funcional amb la Comunitat Autònoma, s'han de pagar a través de la nòmina.

El tipus de retenció de la clau A no és un tipus fix, sinó que varia en funció de les circumstàncies personals de la persona perceptora. Per poder conèixer-les, les persones perceptores han d'aportar el Model 145 emplenat a les unitats de gestió econòmica, d'acord amb allò previst en l'article 88 del RIRPF.

Per al càlcul del tipus, l'Agència Estatal de l'Administració Tributària ofereix un servei de càlcul de retencions en la seva pàgina web al qual es pot accedir a través de la pàgina d'inici (www.agenciatributaria.es):

Agència Tributaria/Campanyes/Retencions/Servei de Càlcul de Retencions

El tipus que es calcula mitjançant l'algoritme és un tipus mínim, així que la persona perceptora pot demanar que se li apliqui un de més elevat, que no pot ser superior al tipus marginal màxim que figura en l'escala de l'article 85 del RIRPF, que actualment és del 45 % (vegeu la consulta vinculant V0629-15). La persona perceptora ha de fer la petició per escrit.

El tipus mínim aplicable a les dietes per assistència als membres d'òrgans col·legiats, de tribunals de processos selectius i als representants i col·laboradors de les eleccions municipals, autonòmiques i europees que no tenen una relació laboral o funcional amb la Comunitat Autònoma ha de ser sempre com a mínim del 2 %, atès que estam davant de contractes de duració inferior a un any (article 86.2 del RIRPF).

Com que aquestes rendes són variables, per calcular la base de retenció s'han de tenir en compte totes les retribucions variables que previsiblement hagin de percebre les persones contribuents durant l'any natural. A aquest efecte, es presumiran retribucions variables previsibles, com a mínim, les obtingudes en l'any anterior, llevat que concorrin circumstàncies que permetin acreditar de manera objectiva un import inferior (article 83.2 del RIRPF).

Si es tracta d'endarreriments, el tipus de retenció aplicable és el 15% d'acord amb l'article 101.1 LIRPF. Es consideren endarreriments els rendiments del treball que es paguen en exercicis posteriors a aquells que són exigibles.